

OPONENTSKÝ POSUDEK K NÁVRHU NA JMENOVÁNÍ PROFESOREM

Uchazeč: **doc. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.**, Katedra pedagogiky a sociálnej pedagogiky, Pedagogická fakulta UK v Bratislave

v odbore: Učiteľstvo a pedagogické vedy (038)

špecializácia: predškolská a elementárna pedagogika

Doc. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD., je významnou vedeckou i pedagogickou osobnosťou v oblasti preprimárneho vzdelávania, ktorá je svým pôsobením známa nejen v česko – slovenskom priestore, ale má i významný mezinárodný presah, o čom svedčí jeho pôsobenie na zahraničných pracoviskách. Široké profesné pôsobenie doc. Kostruba sáha od obecné didaktiky přes psychodidaktiku až po metodologiu pedagogického výzkumu. Osobně je mi tedy profesní zaměření uchazeče velmi blízké a osobně jsem se setkal i s řadou jeho prací, které pokládám za velmi kvalitní a inspirativní. Domnívám se, že svými kvalitami je doc. Kostrub již několik let na úrovni profesora a toto jmenovací řízení je logickým vyústěním jeho práce jako velezkušeného pedagoga i jako erudovaného vědeckého pracovníka.

1. Plnění kritérií pro jmenování profesorem schválených VR PdF UK dne 16.10.2015

Z hlediska předepsaných minimálních požadavků a jejich plnění uchazečem je evidentní, že uchazeč daná kvantitativní scientometrická kritéria splňuje, ve většině případů také výrazně překračuje. V těchto kritériích se odráží vědecká, publikační a pedagogická aktivita doc. Kostruba. Mimořádně vyniká zejména počet vedených kvalifikačních prací a počet odkazů na publikační činnost doc. Kostruba, který je vskutku imponující! Svědčí to o tom, že uchazeč je mimořádně respektovanou a uznávanou osobností, jehož práce jsou v příslušném oboru stěžejní a velmi často citované. Kostrubovy práce citují odborníci ze 6 zemí, což pokládám za uspokojivé. Bezpečné splnění a místy i výrazné překračování stanovených kritérií je podle mého soudu důkazem opravdu systematické vědecké a pedagogické práce doc. Kostruba a svědčí o jeho poctivém přístupu v akademické kariéře. Rozhodně se v tomto případě nejedná o honbu za účelovým plněním formálních kritérií tím nejtěšnějším možným způsobem, jak jsme toho u některých uchazečů svědky.

2. Zhodnocení pedagogické, vědecké a jiné odborné činnosti

• *Pedagogická činnost*

Uchazeč působí ve funkci vysokoškolského pedagoga již 18 let. Avšak i před svojí akademickou kariérou zastával pracovní posty, které s jeho odborností velice úzce souvisí. Za celou dobu svého pedagogického působení rozvíjel velmi bohatou pedagogickou činnost. Ta se projevuje zejména v tom, že doc. Kostrub zastává funkci garanta nebo spolugaranta několika studijních programů, školitele v rámci doktorského studia, dále zabezpečuje velké množství předmětů orientovaných především na oblast obecné didaktiky a metodologie pedagogického výzkumu. Působí jako vedoucí bakalářských a diplomových prací, jejichž odvedený počet dosahuje hranice téměř 140. Velmi oceňuji to, že uchazeč se věnuje i tvorbě vysokoškolských učebnic, skript a učebních textů. Tento „žánr“ bývá u renomovaných vysokoškolských pedagogů často zanedbáván, neboť nepřináší takové hodnocení jako práce vědeckého

charakteru, ačkoliv je mnohdy výrazně pracnější. Pedagogickou činnost uchazeče hodnotím na velmi vysoké úrovni a zcela vyhovuje požadavkům řízení ke jmenování profesorem.

- *Vědecké činnost*

Uchazeč působí také velmi aktivně ve vědecké oblasti. Působil jako vedoucí projektu, řešitel nebo spoluřešitel u 11 badatelských či rozvojových projektů, včetně projektů zahraničních. Dalším důkazem dostatečně rozvinuté vědecké činnosti uchazeče je velké množství vědeckých výstupů – 13 knižních publikací a 109 vědeckých a odborných prací v časopisech a sbornících, dále pak 60 aktivních vystoupení na domácích a zahraničních konferencích. Význam publikačních výstupů umocňuje již zmiňovaný impozantní počet 711 ohlasů, z nichž 15 je evidováno v databázích WoS a Scopus. Vědeckou erudovanost uchazeče také podtrhuje jeho členství v odborných komisích a redakčních radách. Dovolím si zde však otevřít otázku H-indexu. Uchazeč má sice 7 publikací ve Web of Science a značné množství ohlasů na svoji publikační činnost, přesto jeho práce evidované ve WoS nemají ani jeden ohlas, tudíž H-index uchazeče je 0. Ačkoliv minimální výše H-indexu není součástí scientometrických kritérií ke jmenování profesorem, domnívám se, že i v humanitních a společenských oborech by profesor měl mít nenulový H-index. Toto v žádném případě není výtka vůči uchazečovi. Ve společensko-humanitních vědách je hodnota H-indexu = 0 ze statistického hlediska v podstatě normální. Osobně se však domnívám, že tento přístup by měl být přehodnocen a nenulová hodnota H-indexu by měla být jedním ze základních kritérií pro přiznání vědecko-pedagogického titulu profesor. Z celkového hlediska však vědeckou činnost doc. Kostruba hodnotím jako kvalitní.

- *Další odborná činnost*

Způsobilst k řízení ke jmenování profesorem uchazeč splňuje i v další odborné činnosti, která je velmi rozsáhlá. Jedná se o účast na zahraničních stážích, členství v odborných komisích a redakčních radách, členství v odborných společnostech, členství v organizačních výborech vědeckých konferencí a hodnotících komisích. Od odborných (a nepochybně i lidských) kvalitách uchazeče svědčí i řada ocenění, jejichž je uchazeč laureátem. Zanedbatelný není ani internacionalizační rozměr Kostrubovy činnosti. Podle mého soudu uchazeč naplňuje prakticky všechny činnosti vysokoškolského profesora kromě členství ve vědeckých radách fakult či vysokých škol. Odbornou erudici doc. Kostruba však podtrhuje množství zvaných přednášek a vyžádaných recenzí. Z tohoto pohledu hodnotím i tuto oblast a její naplnění jako kvalitní.

- *Vědecká škola*

Uchazeč svojí činností významně ovlivnil a ovlivňuje zejména vývoj v oblasti preprimárního vzdělávání, kde je možné ho označit za skutečnou kapacitu s mezinárodním věhlasem. Lze hovořit i o vytvoření vědecké školy zaměřené na modely výuky, v poslední době především konstrukcionistické modely výuky. Velmi výhodné je, že se uchazeč intenzivně zabývá i otázkami kvalitativního pedagogického výzkumu. Tím jeho vědecká škola získává ucelenou koncepci, která je úzce propojená s teorií vědeckého poznání. Zaměření Kostrubovy vědecké školy je mi velmi blízké, pokládám ho za velmi progresivní s velkým potenciálem, protože současná školská realita klade modelům výuky značné výzvy. Jsem velice rád, že si uchazeč uvědomuje nutnost propojení výzkumu se školskou realitou a využívá tzv. „evidence based“ přístupy k modelům výuky.

3. Závěr

Na základě prostudování předložených podkladů řízení ke jmenování profesorem konstatuji jako oponent tohoto řízení, že doc. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD., je v oboru předškolná a elementárna pedagogika mezinárodně uznávanou osobností, což jasně dokazuje svou publikační činností, ohlasy na publikační činnost a realizovanými vědeckými projekty. **Splňuje všechny náležitosti a všechna požadovaná kritéria** v rámci jmenovacího řízení na Pedagogické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě pro jmenování profesorem v oboru Učitelstvo a pedagogické vedy (038), špecializácia: predškolská a elementárna pedagogika. Proto jmenování doc. PaedDr. Dušana Kostruba, PhD. vysokoškolským profesorem jednoznačně a bez výhrad doporučuji.

V Ústí nad Labem 11. 8. 2020

Prof. PhDr. Jiří Škoda, Ph.D.

Katedra pedagogiky a aplikovaných disciplín PF UJEP v Ústí nad Labem

